

27.03.2026

Styret i Utdanningsforbundet Sandefjord har dette innspillet til Fellesskoleutvalget:

1. Hva er de største utfordringene i dagens fellesskole?

- Utilstrekkelige ressurser i møte med økt elevmangfold
- For sterkt akademisk fokus på bekostning av praktisk læring
- For høy grad av detaljstyring og for liten praksisnær utvikling

Utdanningsforbundet Sandefjord opplever at fellesskolen i dag står i et krevende spenningsfelt mellom økende forventninger og utilstrekkelige rammevilkår. Elevgruppene blir mer sammensatte, samtidig som ressursene ikke står i forhold til oppgavene. Det er en tydelig ubalanse mellom et sterkt akademisk fokus og behovet for mer praktisk og variert opplæring. I tillegg oppleves styringen av skolen som for detaljert og lite forankret i profesjonens erfaringer, noe som begrenser handlingsrommet lokalt.

2. Hva trenger barn og unge å lære for fremtiden?

- Kritisk tenkning og demokratiforståelse
- Sosial kompetanse og evne til å delta i fellesskap
- Praktiske ferdigheter og problemløsning

For å mestre framtidens samfunn trenger barn og unge mer enn fagkunnskap alene. Kritisk tenkning og evne til å vurdere informasjon er avgjørende i møte med et komplekst mediebilde. Demokratiforståelse og aktiv deltakelse i fellesskap må styrkes. Samtidig er det behov for å utvikle sosial kompetanse, empati og samarbeidsferdigheter. Praktiske ferdigheter og evne til problemløsning må få en tydeligere plass i opplæringen.

3. Hva skal lærerne ta ansvar for i framtidens fellesskole?

- Skape trygge og inkluderende læringsmiljø
- Gi faglig solid og variert undervisning
- Ivareta elevenes helhetlige utvikling og danning

Lærerne skal ha et tydelig ansvar for å skape gode læringsmiljøer preget av trygghet, inkludering og gode relasjoner. De skal gi undervisning som er faglig solid, relevant og variert, og som møter elevenes ulike behov. I tillegg har lærerne en sentral rolle i elevenes helhetlige utvikling, der demokratiske verdier, samarbeid og livsmestring står sentralt.

4. Hvilke forutsetninger må ligge til grunn?

- Økte ressurser og redusert gruppestørrelse
- Økt tillit, tid og profesjonelt handlingsrom
- Styrket profesjonsfellesskap og bredere kompetanse

For å kunne ivareta dette samfunnsoppdraget er det nødvendig med styrkede rammevilkår. Dette innebærer økte ressurser og lavere elevtall per lærer. Lærerne må gis tid til kjerneoppgavene og oppleve tillit og autonomi i profesjonsutøvelsen. Videre er det behov for

å styrke profesjonsfellesskapet og sikre større bredde i kompetansen i skolen, slik at elevenes sammensatte behov kan møtes på en bedre måte.

Vennlig hilsen

Tore Fredrik Wikran

Nestleder

Utdanningsforbundet Sandefjord